

Medvědice lékařská

Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.

Stupeň ohrožení: C2

POPIS

10-25 cm vysoký poléhavý keřík s až 120 cm dlouhými, na konci vystoupavými červenohnědými větvemi. Úzce obvejčité, 1-2,5 cm dlouhé, krátce řapíkaté listy jsou vytrvalé, kožovité, výrazně síťkovitě žilnaté s jemně pýřitým okrajem, který není podvinutý. Na rozdíl od brusinky se na listu nevyskytují ani tečkovité žlásky. Květy jsou uspořádány nejčastěji do chudých 3-7květých hroznů, přičemž kališní lístky dosahují délky max. 1,5 mm, koruna se pak vyznačuje až 5,5 mm dlouhými, nazpět ohnutými cípy. Zbarvena bývá od zelenavě bílé po růžovou. Medvědice kvete od dubna do května, plodem jsou tmavě červené peckovice.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Druh skalních biotopů a sutí (bezlesých i s reliktními bory) na silikátových, vzácně i bazických horninách. Ojediněle se může vyskytovat i na přesypových píscích s vřesovými bory.

Ve fytoocenologické databázi je uloženo pouze 12 zápisů s tímto druhem. Nejvíce zastoupenou jednotkou je asociace suchých borů *Hieracio pallidi-Pinetum* s 6 snímky a 3 záznamy jsou ze společenstev svazu *Vaccinion*.

ROZŠÍŘENÍ

Cirkumpolární druh mírného pásma severní polokoule, zejména boreálních oblastí. V rámci Evropy se medvědice vyskytuje ve většině evropských zemí, k jihu zasahuje až na Pyrenejský poloostrov a Balkán, přičemž chybí v J oblastech evropské části Ruska a na Ukrajině vně karpatského oblouku. U nás je zastoupena pouze v Čechách. Z celkových 72 údajů v nálezové databázi pochází 22 ze Středního Povolaví, 18 ze Džbánu, 9 z Ralsko-bezděžské tabule a 6 z Krušnohorského podhůří. Z dalších 9 fytochorionů je 5 a méně záznamů.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Možným ohrožením je vazba na izolované a spíše maloplošně se vyskytující biotopy s omezeným zastoupením v České krajině.

SEZNAM LITERATURY

ABTOVÁ M. 1989. *Nová lokalita medvědice léčivé (Arctostaphylos uva-ursi) v severočeském kraji*. Severočes. Přír., Litoměřice 23: 85-86.

GRULICH V., 2012. *Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition*. Preslia 84: 631-645.

KOLÁŘ F., 2013. *Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng. – *medvědice lékařská*. In: LEPŠÍ P., LEPŠÍ M., BOUBLÍK K., ŠTECH M., HANS V. (eds). Červená kniha květeny jižní části Čech. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice, pp. 65.

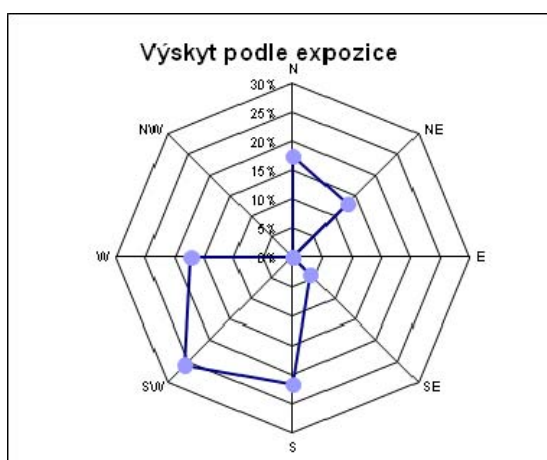
KŘÍSA B., 2003. *Ericaceae Juss. – vřesovcovité*. In: HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds). Květena České republiky. Vol. 2. II. vyd., Academia, Praha, 495-508 pp.

KUBÁT K., SLÁDEK J., HAMERSKÝ R., ROUBÍNKOVÁ O. (eds), 1999. *Floristický materiál floristických kurzů a exkurzí Severočeské pobočky ČBS 1987–1993*. Severočes. Přír. 31: 67-81.

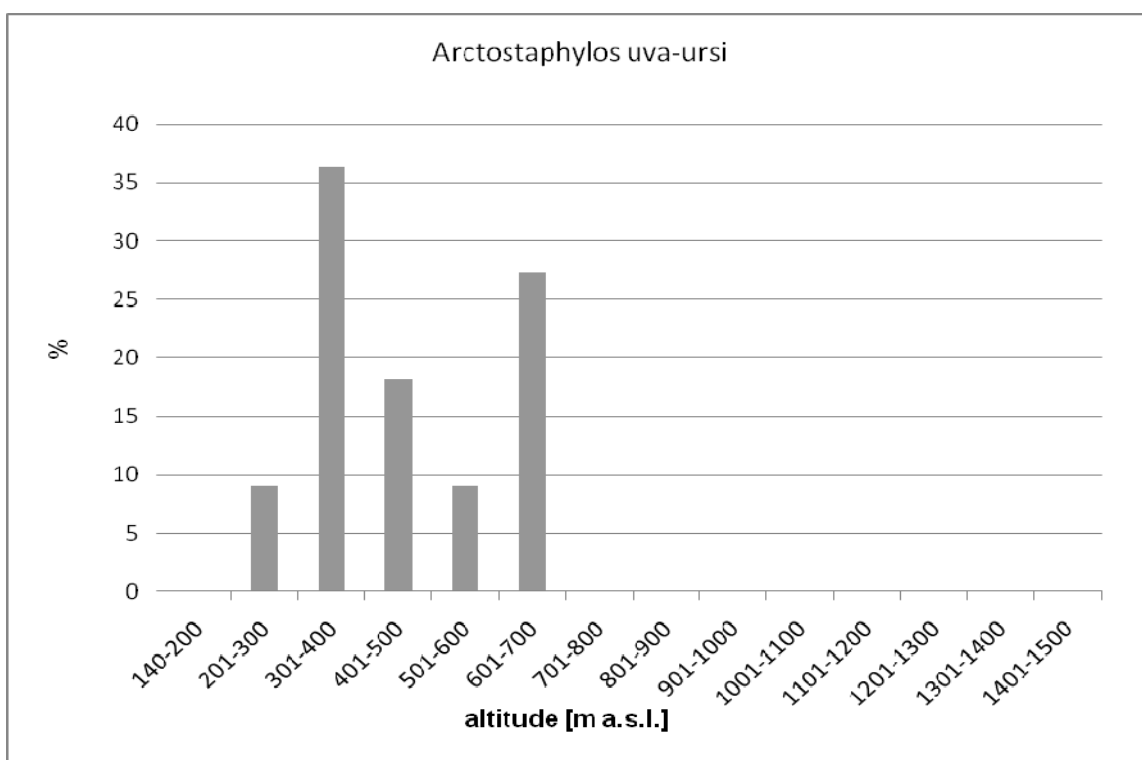
MORAVEC J., 1967. *Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spr. – medvědice léčivá – v údolí dolní Otavy a střední Vltavy a její rozšíření v Čechách*. Preslia 39: 167-177.

ONDŘÁČEK Č., 2014. *Arctostaphylos uva-ursi (L.) Sprengel*. In: HADINEC J., LUSTYK P., PROCHÁZKA F. (eds). Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. III. Zprávy Čes. Bot. Společ. 39: 71.

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J., 2010. *Dřeviny České republiky. II. vyd.* Lesnická práce, Kostelec n. Č. L., 368 p.

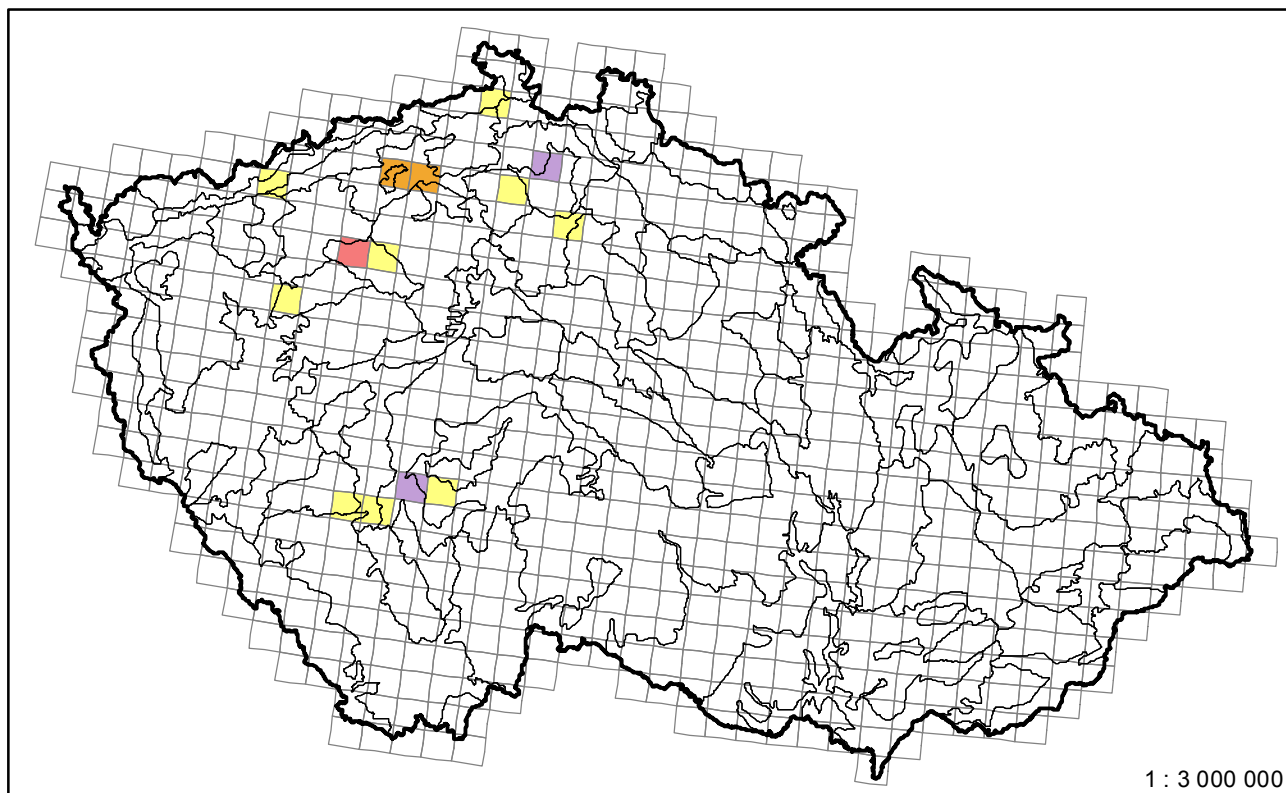
Výskyt podle nadmořské výšky

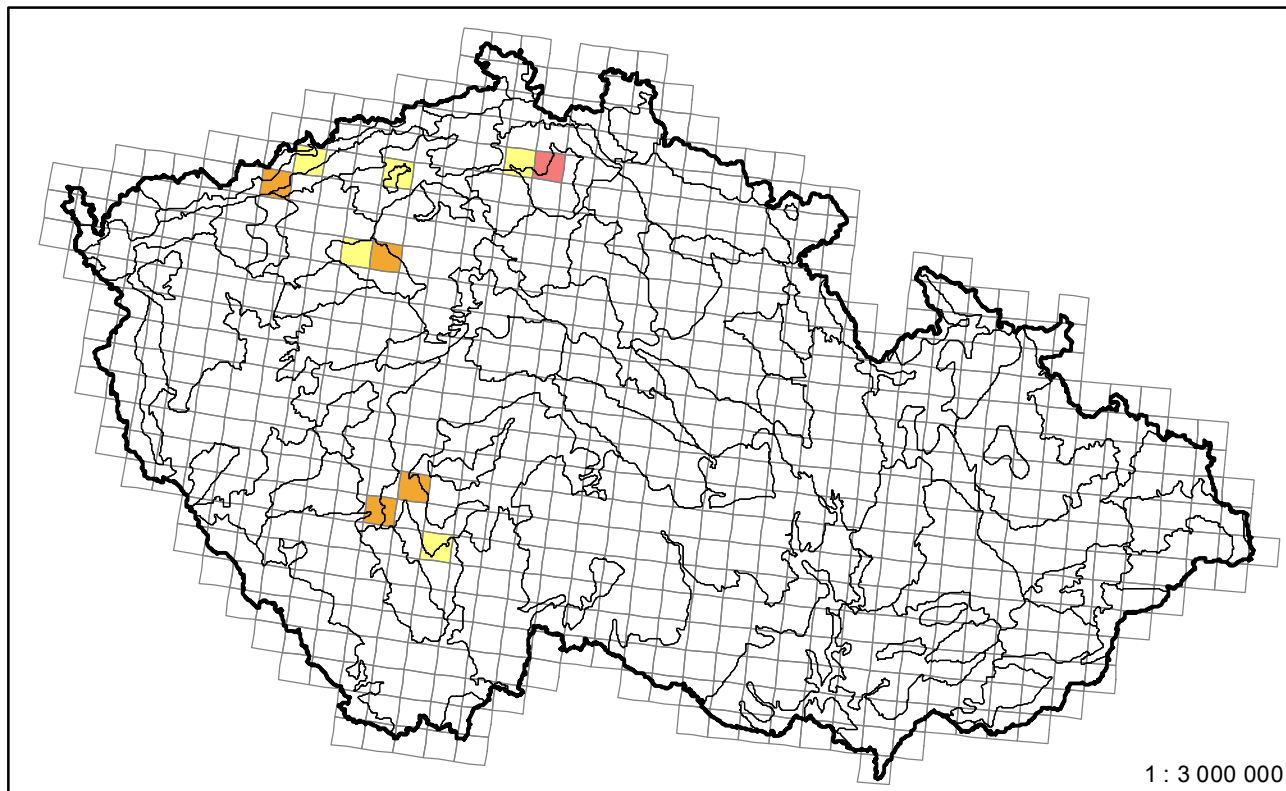

Výskyt do roku 2000

počet lokalit   1   2   3   4

Výskyt po roce 2001

počet lokalit   1   2   3